

SAATEKS

Ajakirjanumbri koostamise aeg langes kokku üleilmse koroonapandemiaga. Kirikute sulgemine ja inimsuhtluse kolimine veebi, aga ka inimesi järsku tabanud tervislikud, majanduslikud ja vaimsed kitsikused tõid esile kaks suurt küsimust: mis defineerib vabakogudusliku taustaga kristlasi siis, kui jumalateenistustele enam koguneda ei saa, ja mida väärtuslikku saavad nad pakkuda järjest enam sekulariseeruvale ühiskonnale?

Peamiselt vastataksegi ajakirjanumbrisse koondatud tekstides mainitud küsimustele. Kõige päevakajalisemalt teevad seda Meego ja Jakob Rimmel, kes annavad esmase ülevaate koroonakriisi ajal kogudustes esile kerkinud väljakutsetest, hoo pealt leitud lahendustest ja olukorda mõtestada aidanud teoloogilistest mudelitest. Identiteedi käsitlemisel vaadatakse olemasoleva olukorra kõrvalt hoopis suuremat pilti. Toivo Pilli kirjutab Ilse Katveli ainulaadsest teenimisest Eesti vabakoguduste ajaloos. Koostöös Pilliga arutlevad Johanna Rosenvald ja Karl Pajusalu koguduse ja kogukonna mõiste üle üldisemalt, Tõnu Lehtsaar ja Tea Ausin aga kirjutavad usulise kogemuse uurimise distsipliinist – religioonipsühholoogiast.

Siinjuures artiklite autorid loodavad, et sisekaemus ei jää pelgalt mõtteharjutuseks, vaid aitab vabakogudustel oma läkitusest paremini aru saada, leida uusi (ehk hästi unustatud vanu) viise maailmas tegutsemiseks. Briti teoloogid Nigel Wright ja Anthony Peck ilmestavad oma artiklites teoloogiliste (enese)otsingute vahetut mõju koguduse ja ühiskonna suhetele, meenutades baptistide rolli kõigile laieneva usuvabaduse põhimõtte edendamisel. Sama teema lokaalsele tasandile keskendub Meego Rimmeli korraldatud asjatundjate arutelu usuvabadusest Eestis. Helle Liht aga võtab vaatluse alla baptistikogudustes seni vähe tähelepanu pälvinud ökoteoloogiaküsimused, kaardistades Piiblile ja traditsioonile tagasi viidates strateegiaid, mille toel kogudused saaksid keskonnahoidu panustada.

Selgub, et baptistide identiteediloomes ja sotsiaalse tegutsemise alla mahub terve spekter teemasid. Koostatud tekstid on erinevad nii oma stiili kui ka metodoloogia poolest, suhestuvad nii nüüdisaja kui ka 400

aastat tagasi aset leidnud sündmustega baptismi algusajal. Ent kõiki neid tekste ühendab püüdlus sõnastada vabakiriklikku vaadet praktilise teoloogia sõlmprobleemide kohta.

Kõrgema Usuteadusliku Seminari meeskond soovib, et sinne kogumik täpsustab seda vaadet veelgi ja avab lugejale seni kajastamata mõtteid. Õnnistusrikast lugemist!

Mikael Raihhelgauz

Kõrgema Usuteadusliku Seminari arendusjuht